

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/12/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaal@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Одхүү

Утас: 70584207 Цахим хаяг: Odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ДОА	Дорнод аймаг
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
БШУЯ	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	3-4
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1. Ерөнхий зүйл.....	11
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	11
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	11
3.4. Материаллаг байдал.....	11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт.....	13
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	14
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	14
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	15

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.03.25 № 398.

танай _____-ны № _____-т

ДОРНОД АЙМГИЙН ХЭРЛЭН
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА О.ПҮРЭВ-ОЧИР
ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Хэрлэн сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэрлэн сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Хэрлэн сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 87.3 хувийн биелэлттэй дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

011020209

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эцсийн үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,008,121,184.37	5,009,217,140.08
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	385,602,842.03	869,097,182.42
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	78,427.21	-
31110	Төгрөг	78,427.21	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	385,524,414.82	869,097,182.42
3121	Төгрөг	385,524,414.82	869,097,182.42
31211	Төрийн сангийн харилцах	379,745,393.09	803,119,269.25
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,779,021.73	65,977,913.17
33	АВЛАГА	897,626,179.77	856,292,397.33
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	32,917,695.09
335	Бусад авлага	897,626,179.77	823,374,702.24
3351	Байгууллагаас авах авлага	434,846,234.99	389,532,382.46
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	462,779,944.78	433,842,319.78
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,724,892,162.57	3,283,827,560.33
351	Түүхий эд материал	228,921,584.46	332,544,256.80
35110	Тусгай зориулалттай материал	210,410,310.95	284,603,262.41
35130	Эм боох материал	18,511,273.51	47,940,994.39
354	Хангамжийн материал	2,424,138,286.49	2,881,217,136.19
35410	Бичиг хэргийн материал	25,463,042.50	31,909,398.34
35420	Аж ахуйн материал	339,155,885.52	425,807,566.40
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	949,999.00	4,497,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,645,000.00	100,000.00
35450	Барилгын засварын материал	3,466,000.00	6,697,200.00
35460	Хүнсний материал	3,619.50	8,047,634.48
35470	Бусад хангамжийн материал	2,051,454,739.97	2,404,157,836.97
35600	Мал амьтад	71,832,291.62	70,066,167.34
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	60,179,047,566.57	63,065,508,886.51
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	60,179,047,566.57	63,065,508,886.51
392	Биет хөрөнгө	52,269,056,250.66	55,185,763,211.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	45,045,308,101.00	48,918,683,461.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,849,988,899.08)	(4,016,644,751.03)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,617,726,569.06	1,542,599,044.04
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(912,865,184.03)	(960,955,515.98)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	3,268,990,416.77	3,711,807,629.05
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,283,619,583.41)	(2,526,027,028.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,790,041,148.48	1,946,135,063.20
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(995,116,331.07)	(1,100,160,284.07)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	2,732,290,222.30	3,058,294,365.30
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(535,524,170.54)	(760,427,877.09)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,805,474,173.00	1,805,474,173.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,618,768,294.07	5,288,700,788.07
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,353,212,472.35)	(1,728,236,861.27)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	314,254,160.46	-
39217	Ном	6,529,806.00	6,521,006.00
393	Биет бус хөрөнгө	7,909,991,315.91	7,879,745,674.76
39301	Програм хангамж	37,820,364.41	43,847,664.41
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,611,845.14)	(34,105,386.87)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,987,175,995.00	7,987,175,995.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(85,393,198.36)	(117,172,597.78)
394	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	-	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	64,187,168,750.94	68,074,726,026.59
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	163,080,440.46	197,305,167.44
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	163,080,440.46	197,305,167.44
413	Өглөг	5,888,550.54	40,113,277.52

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	290,272.00	40,113,277.52
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4,174,539.00	-
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	-	-
4136	Бусад өглөг	1,423,739.54	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	-
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	1,423,739.54	-
41364	НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	-	-
414	Урьдчилж орсон орлого	157,191,889.92	157,191,889.92
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	157,191,889.92	157,191,889.92
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	64,024,088,310.48	67,877,420,859.15
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	64,024,088,310.48	67,877,420,859.15
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	24,540,687,000.04	24,540,687,000.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	21,786,090,882.23	25,647,385,560.35
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	17,202,215,572.45	21,788,595,725.68
51220	Тайлант үеийн үр дүн	4,583,875,309.78	3,858,789,834.67
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	17,697,310,428.21	17,689,348,298.76
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	64,187,168,750.94	68,074,726,026.59

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	33,242,196,315.52	34,977,117,761.78
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,968,837,875.48	2,819,372,794.93
110	Орлогын албан татвар	929,081,464.10	1,813,148,079.91
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	929,081,464.10	1,813,148,079.91
110002	Үйл ажиллагааны орлого	358,784,117.59	122,744,618.44
110003	Хөрөнгийн орлого	-	880,480,063.98
110008	Шууд бус орлого	570,297,346.51	809,923,397.49
113	Хөрөнгийн албан татвар	9,796,000.00	8,475,000.00
113002	Бууны албан татвар	9,796,000.00	8,475,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	1,029,960,411.38	997,749,715.02
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,029,960,411.38	888,209,548.02
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	718,867,308.40	620,519,312.50
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	31,067,309.98	10,280,443.52
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	280,025,793.00	257,409,792.00
1181	Газрын төлбөр	-	109,540,167.00
118101	Газрын төлбөр	-	109,540,167.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	9,920,752,672.37	8,321,301,861.75
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,908,552,672.37	8,313,601,861.75
120002	Хүүгийн орлого	763,745,436.24	-
120003	Торгуулийн орлого	281,272,444.38	114,446,355.42
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,242,838,776.51	1,262,640,681.79
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	103,155,338.54	58,236,927.01
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,139,683,437.97	1,204,403,754.78
120009	Бусад орлого	7,633,216.78	84,594,576.50
120017	Ү нэ тө лб ө р г ү й хү лээн авсан орлого -Ү ндсэн хө р ө н гө	6,972,975,856.36	5,983,358,953.01
120018	Ү нэ тө лб ө р г ү й хү лээн авсан орлого -Бараа материал	640,086,942.10	868,561,295.03
122	Тусламжийн орлого	12,200,000.00	7,700,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	12,200,000.00	7,700,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	21,352,605,767.67	23,836,443,105.10
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	17,043,839,808.00	20,753,445,300.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	8,134,008.00	-

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	17,035,705,800.00	20,753,445,300.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	-	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	531,983,387.90	2,045,538,455.10
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		24,168,679.56
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	19,000,000.00	108,765,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	388,123,100.00	1,837,992,095.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	124,860,287.90	74,611,880.54
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	3,776,782,571.77	880,790,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,936,231,692.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	88,281,379.77	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	-	480,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	752,269,500.00	400,790,700.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	156,668,650.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		156,668,650.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	28,449,785,786.51	29,297,054,821.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	27,184,536,768.51	29,297,054,821.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,521,203,701.64	27,124,549,098.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,293,187,090.10	16,183,997,183.37
210101	Үндсэн цалин	10,603,187,151.22	11,762,790,787.98
210102	Нэмэгдэл	1,588,962,317.40	3,111,175,865.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	697,000.00	697,000.00
210104	Урамшуулал	1,094,340,621.48	1,303,333,529.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,000,000.00	6,000,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,672,311,439.37	2,023,608,559.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,127,136,480.24	1,383,470,556.53
210202	Тэтгэмжийн даатгал	133,691,282.58	152,345,985.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	122,481,616.70	143,073,990.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	26,172,289.32	31,537,703.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	262,829,770.53	313,180,324.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	874,441,315.26	812,079,771.69
210301	Гэрэл, цахилгаан	303,786,939.56	273,779,220.29
210302	Түлш, халаалт	377,754,778.80	387,162,010.22
210303	Цэвэр, бохир ус	186,899,596.90	145,138,541.18
210304	Байрны түрээс	6,000,000.00	6,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	518,797,105.44	522,809,183.31
210401	Бичиг хэрэг	83,203,018.99	47,239,798.94
210402	Тээвэр, шатахуун	251,942,156.30	276,176,976.76
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	34,450,033.12	22,646,629.28
210404	Ном, хэвлэл	6,774,947.47	9,198,888.12
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,661,550.00	15,258,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	87,634,792.05	94,070,944.74
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		488,712.76
210408	Бараа материал ахталсны зардал	47,812,285.22	57,728,832.71
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	318,322.29	-
2105	Нормативт зардал	1,143,833,114.20	616,524,977.82
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,214,210.00	10,889,041.00
210502	Хоол, хүнс	1,090,971,228.00	558,690,256.02
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	46,647,676.20	46,945,680.80

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	372,379,444.84	418,153,557.40
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,274,718.37	42,546,011.37
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	9,704,120.78	23,062,381.70
210604	Урсгал засвар	352,400,605.69	352,545,164.33
2107	Томилолт, зочны зардал	20,191,514.63	839,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,191,514.63	839,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	297,800,720.01	1,838,808,171.71
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	286,651,899.01	1,826,569,570.01
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	6,098,800.00	6,480,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,723,338.00	1,505,981.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	971,483.00	2,540,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	616,000.00	335,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,428,800.00	1,200,000.00
210807	Газрын төлбөр	180,000.00	32,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	130,400.00	145,020.70
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	-	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,328,261,957.79	4,707,727,893.18
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,416,554,837.80	1,800,614,767.64
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	103,758,094.75	83,480,010.31
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,807,268,425.24	2,823,633,115.23
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал	680,600.00	-
212	ТАТААС	891,003,400.00	655,127,500.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	655,127,500.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	655,127,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,772,329,666.87	1,517,378,223.21
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31,000,000.00	31,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	31,000,000.00	31,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	573,529,253.40	319,921,033.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	360,000.00	100,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	488,301,600.00	274,513,703.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,777,245.00	19,792,287.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	46,090,408.40	25,515,043.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,161,077,044.97	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,936,231,692.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,281,379.77	-
213404	Хөрөнгийн	136,563,973.20	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,723,368.50	1,166,457,190.21
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,723,368.50	1,166,457,190.21
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,265,249,018.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,265,249,018.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	1,265,249,018.00	-
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	4,792,410,529.01	5,680,062,940.51
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	201,830.00	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	201,830.00	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	208,737,049.23	1,821,273,105.84
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	208,737,049.23	484,317,729.84
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	-	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	37,540,279.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан үндсэн хөрөнгө	-	1,299,415,097.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	-	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(208,535,219.23)	(1,821,273,105.84)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	4,583,875,309.78	3,858,789,834.67

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	25,799,780,701.16	28,286,294,502.39
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,968,837,875.48	2,819,372,794.93
110	Орлогын албан татвар	929,081,464.10	1,813,148,079.91
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	929,081,464.10	1,813,148,079.91
110002	Үйл ажиллагааны орлого	358,784,117.59	122,744,618.44
110003	Хөрөнгийн орлого		880,480,063.98
110008	Шууд бус орлого	570,297,346.51	809,923,397.49
113	Хөрөнгийн албан татвар	9,796,000.00	8,475,000.00
113002	Бууны албан татвар	9,796,000.00	8,475,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	1,029,960,411.38	997,749,715.02
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,029,960,411.38	888,209,548.02
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	718,867,308.40	620,519,312.50
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	31,067,309.98	10,280,443.52
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	280,025,793.00	257,409,792.00
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	-	-
1181	Газрын төлбөр	-	109,540,167.00
118101	Газрын төлбөр		109,540,167.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,371,632,746.59	1,630,478,602.36
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,359,432,746.59	1,622,778,602.36
120002	Хүүгийн орлого	763,745,436.24	-
120003	Торгуулийн орлого	281,272,444.38	114,446,355.42
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,306,781,649.19	1,423,737,670.44
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	110,747,629.19	163,550,230.44
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,196,034,020.00	1,260,187,440.00
120009	Бусад орлого	7,633,216.78	84,594,576.50
121	Хөрөнгийн орлого	-	-
122	Тусламжийн орлого	12,200,000.00	7,700,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	12,200,000.00	7,700,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	21,459,310,079.09	23,836,443,105.10
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	17,150,544,119.42	20,753,445,300.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	114,838,319.42	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	17,035,705,800.00	20,753,445,300.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	-	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	531,983,387.90	2,045,538,455.10
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	24,168,679.56
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	19,000,000.00	108,765,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	388,123,100.00	1,837,992,095.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	124,860,287.90	74,611,880.54
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	3,776,782,571.77	880,790,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,936,231,692.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	88,281,379.77	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	-	480,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	752,269,500.00	400,790,700.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	156,668,650.00

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		156,668,650.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	24,212,516,289.97	26,230,341,574.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,212,516,289.97	26,230,341,574.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	19,685,641,661.30	24,057,920,313.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,299,067,281.23	16,187,234,093.76
210101	Үндсэн цалин	10,471,737,108.35	11,766,027,726.85
210102	Нэмэгдэл	1,669,386,297.40	3,111,175,837.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	697,000.00	697,000.00
210104	Урамшуулал	1,151,246,875.48	1,303,333,529.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,000,000.00	6,000,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,665,024,000.45	2,023,582,319.16
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,120,575,757.67	1,377,703,396.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	133,012,742.58	154,703,629.21
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	121,894,775.70	144,111,235.72
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	26,239,475.32	31,671,133.96
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	263,301,249.18	315,392,923.77
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	890,501,609.83	825,223,818.02
210301	Гэрэл, цахилгаан	315,040,042.90	290,645,012.80
210302	Түлш, халаалт	380,951,122.40	382,777,888.22
210303	Цэвэр, бохир ус	187,946,444.53	145,236,917.00
210304	Байрны түрээс	6,564,000.00	6,564,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	521,288,723.30	497,865,543.88
210401	Бичиг хэрэг	75,489,374.01	39,617,475.76
210402	Тээвэр, шатахуун	267,986,169.00	286,521,322.23
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	34,662,187.21	22,863,614.60
210404	Ном, хэвлэл	17,235,712.00	11,669,658.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,888,500.00	18,955,094.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	117,701,375.00	117,810,818.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	325,406.08	427,561.29
2105	Нормативт зардал	1,141,403,558.50	639,810,748.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,710,750.00	14,644,470.00
210502	Хоол, хүнс	1,090,394,973.50	567,007,357.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	44,297,835.00	58,158,921.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	350,964,266.91	278,025,458.31
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	-
210602	Тавилга	5,390,000.00	2,528,470.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	10,295,011.00	14,241,183.00
210604	Урсгал засвар	335,279,255.91	261,255,805.31
2107	Томиллолт, зочны зардал	20,195,951.00	839,800.00
210702	Дотоод албан томиллолт	20,195,951.00	839,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	304,090,574.23	1,844,322,547.64
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	289,885,899.01	1,826,783,962.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	6,098,800.00	6,480,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,723,338.00	1,505,981.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	971,483.00	2,540,200.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	616,000.00	352,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,350,300.00	1,241,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	130,400.00	145,020.70
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	3,314,354.22	5,274,383.94
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,493,105,695.85	1,761,015,985.02
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,337,266,570.21	1,663,112,150.31
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	155,839,125.64	97,903,834.71
211	ХҮҮ	-	-
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
212	ТАТААС	891,003,400.00	655,127,500.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	655,127,500.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	655,127,500.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,635,871,228.67	1,517,293,760.21
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31,000,000.00	31,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	31,000,000.00	31,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	573,634,788.40	319,836,570.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	360,000.00	310,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	488,301,490.00	274,513,703.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,777,245.00	19,792,287.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	46,196,053.40	25,220,580.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,024,513,071.77	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	2,936,231,692.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,281,379.77	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,723,368.50	1,166,457,190.21
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,723,368.50	1,166,457,190.21
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,587,264,411.19	2,055,952,928.39
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,354,970,600.04	1,546,708,588.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,354,970,600.04	1,546,708,588.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,354,970,600.04	1,546,708,588.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,269,397,658.00	1,299,415,097.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	85,572,942.04	247,293,491.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,354,970,600.04)	(1,546,708,588.00)
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	175,500,000.00	25,750,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	175,500,000.00	25,750,000.00
24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР	-	-
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	-
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	- 175,500,000.00	- 25,750,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	56,793,811.15	483,494,340.39
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	328,809,030.88	385,602,842.03
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	385,602,842.03	869,097,182.42

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,703,303,818.89	17,128,777,354.09		59,372,768,173.02
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			73,438,218.36		73,438,218.36
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,703,303,818.89	17,202,215,572.45	0.00	59,446,206,391.38
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-5,993,390.68			-5,993,390.68
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			4,583,875,309.78		4,583,875,309.78
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,697,310,428.21	21,786,090,882.23	0.00	64,024,088,310.48
D01	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,697,310,428.21	21,786,090,882.23	0.00	64,024,088,310.48

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			2,504,843.45		2,504,843.45
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,697,310,428.21	21,788,595,725.68	0.00	64,026,593,153.93
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-7,962,129.45			-7,962,129.45
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			3,858,789,834.67		3,858,789,834.67
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	24,540,687,000.04	17,689,348,298.76	25,647,385,560.35	0.00	67,877,420,859.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	20,975,239,400.00	20,806,864,313.68	24,597,761,000.00	23,135,862,985.41
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,461,044,700.00	19,361,966,655.68	23,087,954,300.00	21,810,697,888.41
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	17,965,744,000.00	17,874,932,777.18	22,009,919,900.00	20,810,308,568.41
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	12,744,721,600.00	12,742,223,803.92	16,288,893,100.00	15,484,778,136.11
210101	Үндсэн цалин	9,939,114,900.00	9,914,893,631.04	11,325,121,000.00	11,162,495,139.20
210102	Нэмэгдэл	1,645,949,900.00	1,669,386,297.40	3,706,520,200.00	3,111,175,837.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	697,000.00	697,000.00	697,000.00	697,000.00
210104	Урамшуулал	1,152,959,800.00	1,151,246,875.48	1,250,554,900.00	1,204,410,159.84
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,000,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,590,369,300.00	1,587,589,594.37	2,037,370,600.00	1,939,003,660.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,081,451,300.00	1,074,640,380.74	1,389,078,300.00	1,327,484,827.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	125,793,000.00	127,732,477.10	160,331,900.00	148,962,882.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	103,221,700.00	107,154,839.31	131,211,500.00	128,121,570.95
210204	Ажил үйлдлийн даатгал	25,444,900.00	25,195,945.13	32,413,800.00	30,522,986.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	254,458,400.00	252,865,952.09	324,335,100.00	303,911,393.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	827,606,900.00	752,022,470.83	696,529,600.00	677,843,189.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	202,363,000.00	191,246,632.50	161,816,500.00	152,456,451.42
210302	Түлш, халаалт	414,958,400.00	375,218,082.80	386,342,500.00	381,090,456.22
210303	Цэвэр, бохир ус	210,285,500.00	185,557,755.53	148,370,600.00	144,296,282.00
210304	Байрны түрээс	-	-	-	-

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	218,117,700.00	217,916,155.25	233,634,900.00	222,349,380.64
210401	Бичиг хэрэг	34,554,000.00	36,737,192.00	33,596,700.00	33,541,482.22
210402	Тээвэр, шатахуун	48,274,500.00	46,441,733.00	41,979,000.00	40,663,960.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	33,883,500.00	30,525,173.25	21,173,000.00	20,792,854.42
210404	Ном, хэвлэл	12,816,400.00	10,199,592.00	11,361,100.00	10,955,358.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал	7,711,800.00	7,692,500.00	20,910,300.00	18,955,094.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	80,877,500.00	86,319,965.00	104,614,800.00	97,440,632.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал				
2105	Нормативт зардал	1,132,095,300.00	1,131,884,373.50	785,403,600.00	614,082,787.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн	6,863,400.00	6,710,750.00	15,998,000.00	14,774,470.00
210502	Хоол, хүнс	1,089,621,300.00	1,089,417,073.50	727,073,400.00	557,347,257.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн	35,610,600.00	35,756,550.00	42,332,200.00	41,961,060.00
2106	Эд хогшил, урсгал	102,410,300.00	102,374,093.00	141,081,600.00	113,733,952.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл			3,982,000.00	3,982,000.00
210602	Тавилга	6,583,500.00	6,548,000.00	33,369,700.00	32,400,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын	13,732,100.00	13,731,969.00	-	-
210604	Урсгал засвар	82,094,700.00	82,094,124.00	103,729,900.00	77,351,952.00
2107	Томилголт, зочны зардал	15,152,100.00	15,008,951.00	1,496,500.00	839,800.00
210701	Гадаад албан томилолт				
210702	Дотоод албан томилолт	15,152,100.00	15,008,951.00	1,496,500.00	839,800.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн				
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	35,665,900.00	35,336,845.00	25,095,500.00	21,551,830.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний	24,190,200.00	24,042,645.00	20,415,500.00	16,871,830.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,960,000.00	3,780,000.00	4,680,000.00	4,680,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн	7,515,700.00	7,514,200.00		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад	1,299,604,900.00	1,290,576,490.31	1,800,414,500.00	1,736,125,832.29
210901	Бараа үйлчилгээний	1,211,799,900.00	1,202,845,320.31	1,711,727,500.00	1,648,578,381.49
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	87,805,000.00	87,731,170.00	88,687,000.00	87,547,450.80
212	ТАТААС	891,003,400.00	891,003,400.00	655,127,500.00	655,127,500.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	891,003,400.00	655,127,500.00	655,127,500.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	891,003,400.00	891,003,400.00	655,127,500.00	655,127,500.00
2123	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	604,297,300.00	596,030,478.50	422,906,900.00	345,261,820.00
21231	Засгийн газрын урсгал	31,000,000.00	31,000,000.00	31,000,000.00	31,000,000.00
2123101	Засгийн газрын дотоод	31,000,000.00	31,000,000.00	31,000,000.00	31,000,000.00
2123102	Засгийн газрын гадаад				
21232	Бусад урсгал шилжүүлэг	573,297,300.00	565,030,478.50	391,906,900.00	314,261,820.00
2123205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	490,216,700.00	488,301,490.00	351,062,800.00	274,513,703.00
2123206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт				
2123207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	45,072,200.00	38,777,245.00	20,250,000.00	19,792,287.00
2123209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	38,008,400.00	37,951,743.50	20,594,100.00	19,955,830.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,314,194,700.00	1,269,397,658.00	1,309,806,700.00	1,299,415,097.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,314,194,700.00	1,269,397,658.00	1,309,806,700.00	1,299,415,097.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,314,194,700.00	1,269,397,658.00	1,309,806,700.00	1,299,415,097.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР	200,000,000.00	175,500,000.00	200,000,000.00	25,750,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	200,000,000.00	175,500,000.00	200,000,000.00	25,750,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХҮҮСВЭР	20,975,239,400.00	20,764,761,883.15	24,597,761,000.00	23,223,734,379.36
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС	17,035,705,800.00	17,028,982,431.50	20,753,455,300.00	19,586,988,109.79
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	17,035,705,800.00	17,028,982,431.50	20,753,455,300.00	19,586,988,109.79
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,689,363,600.00	3,600,219,812.23	3,269,708,000.00	3,503,666,463.13
132001	Орон нутгийн төсвөөс	2,937,094,100.00	2,847,950,312.23	2,868,917,300.00	3,102,875,763.13
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	752,269,500.00	752,269,500.00	400,790,700.00	400,790,700.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	37,970,000.00	8,521,320.00	563,897,700.00	125,379,806.44
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих			200,000,000.00	100,663,266.44
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,200,000.00	8,521,320.00	24,745,700.00	24,716,540.00
1E+06	Урьд оны үлдэгдлээс	30,770,000.00		339,152,000.00	
1E+06	Гадаадын эх үүсвэрээс				
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭС САНХҮҮЖИХ	12,200,000.00	12,200,000.00	10,700,000.00	7,700,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	12,200,000.00	12,200,000.00	10,700,000.00	7,700,000.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/				
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	200,000,000.00	114,838,319.42	-	-
145005	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж	200,000,000.00	114,838,319.42		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		135,692,589.51		93,593,158.98
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		93,593,158.98		181,464,552.93

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	531983387.90	2,045,538,455.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	531983387.90	2,043,649,955.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	528566983.00	2,040,991,025.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8425136.00	124,482,607.00
210101	Үндсэн цалин	8425136.00	25,559,237.00
210104	Урамшуулал		98,923,370.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1053142.00	1,949,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1053142.00	1,780,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал		42,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		33,760.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		8,440.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		84,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2666254.00	5,618,398.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	2,711,618.00
210302	Түлш, халаалт	1661680.00	2,906,780.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1004574.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	84642130.00	32,730,311.54
210401	Бичиг хэрэг	32541210.00	876,298.54
210402	Тээвэр, шатахуун	2056000.00	890,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1800000.00	36,900.00
210404	Ном, хэвлэл	9766120.00	714,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	38478800.00	30,212,813.00
2105	Нормативт зардал	0.00	6,412,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		150,000.00
210502	Хоол, хүнс	0.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	6,262,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	46785693.00	19,790,784.00
210602	Тавилга	16442900.00	3,882,000.00
210604	Урсгал засвар	30342793.00	15,908,784.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4858000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	4858000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	248902500.00	1,802,957,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	248902500.00	1,802,957,900.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	131234128.00	47,049,324.56
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60779308.00	39,243,895.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	70454820.00	7,805,429.56
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3416404.90	2,500,000.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3416404.90	2,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3416404.90	2,500,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	158,930.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	158,930.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	1,888,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	1,888,500.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	-
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		1,888,500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	531983387.90	2,045,538,455.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	531983387.90	2,045,538,455.10
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	24,168,679.56
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	19000000.00	108,765,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	388123100.00	1,837,992,095.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	124860287.90	74,611,880.54

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг дарга О.Пүрэв-Очир танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 05-ноос 2021 оны 03 дугаар сарын 24-ний хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Одхүү хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хэрлэн сумын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай, чанартай хүргэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хэрлэн сумын Засаг дарга нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Санхүү хяналт дотоод аудитын албанаас 2020 онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Хэрлэн сумын Засаг даргын Тамгын газрын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “ дунд ” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд зардлаар сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 28,658,522.8 мянган төгрөгөөс тооцон 573,170.5 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 622,366.6 мянган төгрөгөөр тооцсон нь 2020 онд зардлын гүйцэтгэл өссөнтэй холбоотой болно.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хэрлэн сумын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 3,887,457.3 мянган төгрөгөөр буюу 6.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган

төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	385,602.8	869,097.2	483,494.4
Авлага	897,626.2	856,292.4	-41,333.8
Урьдчилгаа			
Бараа материал	2,724,892.2	3,283,827.6	558,935.4
Үндсэн хөрөнгө	60,179,047.6	63,065,508.9	2,886,461.3

Нийт хөрөнгө	64,187,168.8	68,074,726.0	3,887,457.3
Өр төлбөр	163,080.5	197,305.23	34,224.7
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	64,024,088.3	67,877,420.9	3,853,332.6
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	64,187,168.8	68,074,726.1	3,887,457.3

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 869,097.2 мянган төгрөг болж 483,494.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь сумын төсвийн орлогын давалтаас шалтгаалжээ. Энэ нь татварын орлогыг нэр төрлөөр давуулан биелүүлэх талаар оны эхнээс Аймгийн татварын хэлтэстэй хамтран ажилласантай холбоотой байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 856,292.4 мянган төгрөг болж 41,333.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагаас шалтгаалжээ. Авлага дансны үлдэгдэлд 2008-2020 онуудад үүссэн, он удаан жил болсон 412,182.9 мянган төгрөг болсон. Нийт авлагын байгууллагаас авах нь 389,532.4 мянган төгрөг, хувь хүнээс авах нь 433,842.3 мянган төгрөг, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдээс суутгасан ХАОАТ-ын 32,917.7 мянган төгрөгийн авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 3,283,827.6 мянган төгрөг болж 558,935.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь зарим үндсэн хөрөнгийн шинж чанаргүй зүйлийг бараа материал руу шилжүүлсэн, Боловсролын яамны хөрөнгө оруулалтаар хими, физикийн ангийн багаж хэрэгсэл нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 63,065,508.9 мянган төгрөг болж 2,886,461.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 1, 5 дугаар сургуулийн бага сургууль, мөн хими, физикийн анги, багш хөгжлийн төв байгуулах мөн орон нутгийн хөрөнгөөр хийсэн хөрөнгө оруулалтыг данс бүртгэлд тусгасантай холбоотой байна. Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 5,954,950.3 мянган төгрөг, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 247,293.5 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 363,796.2 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 373,722.6 мянган төгрөг, акталсан 1,107,457.4 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгө өсөж буураагүй болно.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 197,305.2 мянган төгрөг болж 34,224.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдээс ХХОАТ-ыг суутгаж авснаас шалтгаалжээ.

Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд Чойбалсан хөгжил ОНӨҮГ-ын 157,200,0 мянган төгрөгийн 2005 онд НАА ХХК салгаж ОНӨҮГазар байгуулахад хог тээвэртэй холбоотой машины үнийн өглөгөөр үүссэн өр байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 67,877,420.9 мянган төгрөг болж 3,853,332.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь хуримтлагдсан үр дүн өссөнөөс шалтгаалжээ.

Хэрлэн сумын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 725,085.5 мянган төгрөгөөр буюу 0.84 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 5,237,397.6 мянган төгрөгөөр буюу 21.6 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан хэлмэгсдийн ар гэрт олгосон нөхөн олговор, цалин хөлс нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 24,597,761.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 24,597,761.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг өөрчлөлгүй баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 7 хөтөлбөр 21 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 24,597,761.0 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 24,033,853.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 224,755.7 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос, харилцах дансны үлдэгдлээс 339,152.0 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улс орон нутгийн төсвөөс 24,597,761.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 23,135,862.9 мянган төгрөгийг зарцуулж 1,461,898.1 мянган төгрөгийг улс орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 23,135,862.9 мянган төгрөг буюу 94.1 хувьтай зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуульд зааснаар 2020 онд 2,389,217.3 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 3,018,610.7 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 126.3 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 2 Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөв	Гүйц	Зөрүү	Хувь
Үйл ажиллагааны орлого	207,260.0	122,744.6	-84,515.4	59.2
Хөрөнгийн орлого /хадгаламжийн хүү/	716,200.0	880,480.1	164,280.1	122.9
Шууд бус орлого	324,350.0	809,923.4	485,573.4	249.7
Бууны татвар	9,800.0	8,476.0	-1,324.0	86.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж	607,855.0	620,715.3	12,860.3	102.1
Түгээмэл тархацтай АМАТ	5,000.0	10,280.4	5,280.4	205.6
Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	274,500.0	257,409.8	-17,090.2	93.8
Газрын төлбөр	80,000.0	109,540.2	29,540.2	136.9
Торгуулийн орлого	24,252.3	114,446.3	90,194.0	471.9

Бусад орлого	140,000.0	84,594.6	55,405.4	60.4
Нийт дүн	2,389,217.3	3,018,610.7	629,393.4	126.3

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Гадаад төсөл хөтөлбөр буюу канад сангаас 24,168.7 мянга, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 108,765.8 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 1,837,992.1 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 74,611.8 мянга, нийт 2,045,538.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 124,482.6 мянга, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлд 1,949.7 мянга, байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардалд 5,618.4 мянга, нормативт зардалд 6,412.0 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 19,790.8 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардалд 1,802,957.8 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 47,049.3 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалд 2,500.0 мянга, биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардалд 1,888.5 мянга нийт 2,045,538.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 158.9 мянган төгрөгийг улсын орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хэрлэн сумын Орон нутгийн нэгтгэл нь Шилэн дансны хуулийн дагуу шилэн дансны цахим хуудсанд нийт 142 мэдээ оруулахаас 3 мэдээллийг хоцроон мэдээлсэн байна. Үүнд байгууллагын жилийн төсвийг байршуулах талбар, цэсэд байхгүй байсныг 2021 онд Сангийн ямаар шинээр нээлгэсэнтэй, мөн худалдан авах ажиллагаанд хийсэн аудитын дүгнэлт, тухайн байгууллагын хууль тогтоомжийн дагуу төвлөрүүлэх төлбөр хураамжийн мэдээг 5-р сард хоцроосон нь хоосон мэдээлэл оруулахдаа мэдээллийн талаарх утгыг /байхгүй/ оруулаагүйгээс хоцорсон хэлбэртэй болсонтой холбоотой байна.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 201,1 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоололтой холбоотой алдаатай алдаа гараагүй тул залруулга хийгдээгүй.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 201,1 сая төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил илэрснээс 2 албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Хэрлэн сумын СХС нь нийт 664,1 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээл, зээлийн хүүгийн авлагатай байгаагаас ААН, иргэдийн 472,3 сая төгрөгийн авлагыг шүүх хяналтын байгууллагад шилжүүлэн, 191,8 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулах талаар шүүх, хяналтын байгууллагад хандаагүй байгаа нь Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих журам"-ын 1.6.2 дахь "Зээлийн хугацаа нь 36 хүртэл сар байна" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Засаг даргын нөөц хөрөнгийг шалгахад зориулалт бусаар болон урьдчилан төлөвлөх боломжтой 7,5 сая төгрөгийн хөрөнгийг, журамд заагдаагүй 1,8 сая төгрөгийг нийт 9,3 сая төгрөгийг зарцуулсан нь Сангийн Сайдын 2018 оны 318 дугаар тушаал "Засаг даргын нөөцийн хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын журам"-ын 1.2 дахь "Энэ журмын 1.1-д заасан "урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсан" гэдгийг жил бүр давтагддаггүй онцгой арга хэмжээ, тохиолдлыг төсвийн зардлын зүйлс, арга хэмжээний ангиллын дагуу санхүүжүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал гэж ойлгоно" гэсэн заалтад нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

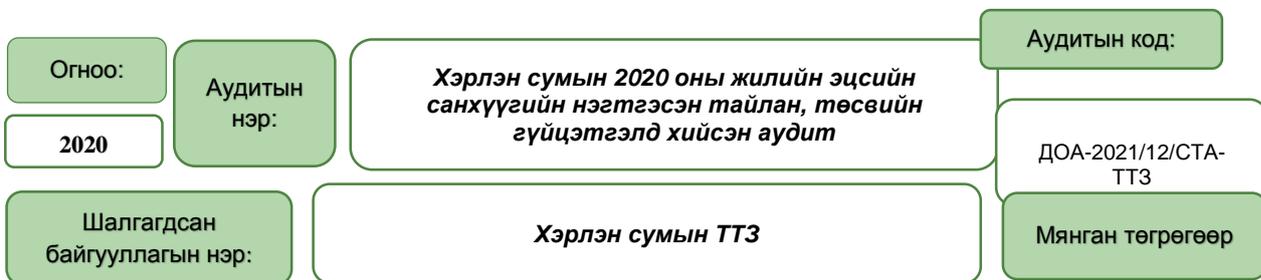
Аудитын зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөх алдаа зөрчил илрээгүй болно.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны цалингийн орлогоос татвар суутган тооцсон байна. Энэ нь Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байгаа нь анхаарал татахуйц байгаа тул дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан	Овог нэр

Хэрлэн сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

				тушаал	
	1	2	3	4	5
1	СХС-ийн 191,8 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулах талаар шүүх, хяналтын байгууллагад хандаагүй	191,784.5	Албан шаардлага	Засаг дарга Нягтлан бодогч	О.Пүрэв-Очир Г.Алтантогос
2	Засаг даргын нөөц хөрөнгийг шалгахад зориулалт бусаар болон урьдчилан төлөвлөх боломжтой 7,5 сая төгрөгийн хөрөнгийг, журамд заагдаагүй 1,8 сая төгрөгийг нийт 9,3 сая төгрөгийг зарцуулсан	9,261.7	Албан шаардлага	Засаг дарга Нягтлан бодогч	О.Пүрэв-Очир Г.Алтантогос
ДҮН		201,046.2			